

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Приймальною комісією
Протокол від 01 травня № 4
Голова Приймальної комісії
Зоя ГЕЙХМАН

ПРОГРАМА
співбесіди з української мови

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр
На основі: базової середньої освіти

Галузь знань	Спеціальність	Освітньо-професійна програма/предметна спеціалізація
А Освіта	A2 Дошкільна освіта	Дошкільна освіта
	A3 Початкова освіта	Початкова освіта
С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	C7 Журналістика	Видавнича справа та редагування
D Бізнес, адміністрування та право	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Фінанси і кредит
	D3 Менеджмент	Організація виробництва
	D6 Секретарська та офісна справа	Секретарське та офісне забезпечення в правничій діяльності
I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	II0 Соціальна робота та консультування	Соціальна робота та консультування

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні циклової комісії
видавничої справи, культури та української
філології
Протокол від 01 травня 2026 р. № 6
Голова
циклової комісії Олена ГРУЗДЬОВА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма співбесіди з української мови розроблена з урахуванням чинної Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з української мови (5–9 класи), яка ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно орієнтованого й діяльнісного підходів до навчання, що зумовлює чітке визначення результативного складника засвоєння змісту базової загальної середньої освіти.

Метою співбесіди з української мови є виявлення рівня вмінь і навичок вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами державної мови: її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності.

Вимоги до рівня підготовки вступників з української мови

Вступники, які проходять співбесіду, мають володіти компетентностями:

- розрізняти звуки мови, визначати голосні й приголосні звуки, їх характеристику, ділити слово на склади, розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування звуків;
- розпізнавати вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- відділяти закінчення від основи, добирати спільнокореневі слова, розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, визначати спосіб творення слів;
- пояснювати відомі слова, добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; пояснювати значення фразеологізмів, крилатих висловів;
- розпізнавати частини мови, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль;
- розрізняти словосполучення й речення, визначати типи підрядного зв'язку в словосполученні;
- визначати структуру речення, вид речення, правильно ставити розділові

знаки й обґрунтовувати їх постановку;

- визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, замінювати пряму мову непрямою;
- розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них;
- володітимовними нормами сучасної української літературної мови (орфографічними, орфоепічними, лексичними, граматичними, стилістичними, пунктуаційними);
- володіти мовленнєвими нормами;
- застосовувати теоретичні знання для створення висловлювань у різних стилях і видах мовлення.

Співбесіда з української мови є формою вступного випробування. Проводиться дистанційно.

Вимоги до проведення співбесіди в дистанційному форматі

1. Напередодні співбесіди в Аносах на сайті Коледжу буде розміщено посилання на конференцію **Zoom** для вступників.

2. За 30 хв. до початку співбесіди вступники встановлюють відеозв'язок за допомогою додатку **Zoom**, перевіряють роботу мікрофона та веб-камери, забезпечують правильне розміщення гаджета, з якого буде транслюватися його онлайн робота під час співбесіди. Якщо виникли проблеми зі з'єднанням, повідомляють модератора за допомогою листування в чаті зустрічі.

Вимоги до розміщення гаджета для відеотрансляції: під час виконання завдання зображення екрана має охоплювати обличчя, частину корпусу вступника, його робоче місце.

Відеотрансляція має засвідчувати, що вступник працює самостійно!

3. На момент початку співбесіди вступник має бути присутнім онлайн на платформі **Zoom** з увімкненою камерою, яка повністю відображає його обличчя. **Починається відеозапис співбесіди!!!**

4. Під час організаційної частини кожен вступник **ідентифікується** (називає своє прізвище та ім'я, демонструє на камеру свою ID-картку).

5. Після завершення співбесіди предметна екзаменаційна комісія обговорює та виставляє бали за відповідь згідно з критеріями, зазначеними в цій програмі.

6. Результати співбесіди оприлюднюються на сайті Коледжу.

Зверніть увагу!

У процесі організації проведення співбесіди онлайн вступник особисто несе відповідальність:

- за свій академічний зовнішній вигляд;
- за належні умови облаштування робочого місця, з якого буде відбуватися відеотрансляція роботи під час співбесіди;
- за дотримання режиму тиші та невтручання сторонніх осіб.

Критерії оцінювання

Вступникові пропонується чотири запитання, відповідно до основних розділів програми з української мови, на які він має дати відповідь. Відповідь на кожне запитань оцінюється в межах від 1 до 50 балів. Загальна сума балів є оцінкою за усну співбесіду.

Якщо вступник за результатами співбесіди набирає менше 100 балів, оцінка є «незадовільною», що не дозволяє вступнику в подальшому брати участь у конкурсі.

Відповідь на кожне запитання співбесіди оцінюється за визначеними критеріями в межах від 1 до 50 балів. Сума отриманих результатів складає підсумковий бал. Максимальна кількість балів – 200 балів.

Бали за 50-бальною шкалою	Зміст оцінювання
1-2	Вступник не володіє навчальним матеріалом, не розуміє запитання. Відповідь не має структури, не є висловлюванням у повному сенсі. Мовлення складається з окремих слів або уривків фраз. Базові знання та комунікативні вміння відсутні.

3-4	Вступник має дуже фрагментарні знання. Він може пригадати окремі елементи матеріалу, але не здатний пов'язати їх у цілісну відповідь. Висловлювання дуже просте, непослідовне, часто складається з кількох коротких речень. Мовні помилки системні та суттєво заважають розумінню.
5-6	Вступник розуміє окремі елементи запитання, але не бачить їх цілісності. Може відтворити частину інформації, але без пояснення. Відсутня логіка викладу матеріалу. Відповідь будується на простих конструкціях, часто без чіткої структури.
7-8	Вступник має початково-достатній рівень знань: орієнтується в матеріалі, але поверхово. Може відтворити його за зразком, однак не пояснює причин і зв'язків між мовними явищами. Часто діє за інструкцією, а не самостійно. Відповідь простого описового характеру.
9-10	Вступник розуміє основні поняття, може їх відтворити, але помиляється у формулюваннях. Пояснення мовних явищ часткове. Є спроби будувати логічну відповідь, але вона ще нестійка і потребує уточнень.
11-12	Вступник володіє більшістю матеріалу, правильно відтворює правила, може наводити приклади. Водночас пояснення не завжди точні, а логіка викладу не повністю послідовна й інколи порушується. Висновки можуть бути поверховими або недостатньо обґрунтованими. При відповіді на запитання вступник допускає помилки, потребує додаткових запитань чи підказок. Мовлення загалом зрозуміле, але трапляються лексичні, граматичні та стилістичні неточності, іноді — порушення норм літературної мови, що частково ускладнює сприйняття відповіді.
13 -14	Вступник розуміє матеріал, уміє пояснювати мовні явища і використовувати терміни, але допускає помилки у визначеннях. Відповідь логічна, але не структурована. Мовлення зрозуміле, але з численними лексичними, граматичними та стилістичними помилками, можливі порушення послідовності викладу, що частково ускладнює сприйняття, хоча не спотворює загальний зміст відповіді.
15-16	Вступник уміє відтворювати матеріал і частково застосовувати його. Він може висловити власну думку, але вона ще не завжди аргументована. Рівень розуміння достатній, але без глибокого аналізу. Недостатня глибина пояснення, трапляються лексичні, граматичні та стилістичні неточності. Висновки часто неповні або неточні.
17-18	Вступник демонструє впевнене відтворення матеріалу, але недостатньо самостійне мислення. Він може висловити думку, проте аргументація слабка. Відповідь переважно описова. Є прагнення до аналізу, але він ще не системний. Мовлення загалом зрозуміле, але трапляються лексичні, граматичні та стилістичні помилки, що знижують точність і виразність відповіді.
19-20	Знання достатньо міцні для стандартних завдань. Вступник правильно відтворює матеріал і може застосовувати правила у звичних ситуаціях. Відповідь логічна, але ще не глибока. Власні судження майже не розвинені, допускаються лексичні, граматичні та стилістичні помилки.

21-22	Вступник уже здатний аналізувати матеріал на базовому рівні. Він пояснює явища, наводить приклади, але не завжди може їх теоретично обґрунтувати. Узагальнення мають спрощений вигляд. Відповідь стає більш структурованою, але не аргументована, допускаються лексичні, граматичні та стилістичні помилки.
23-24	Вступник відповідає чітко, висловлює думку, але їй бракує самостійності та глибини. Аргументи часто повторюються або є неповними. Логіка загалом збережена, але місцями порушується або залишається недостатньо розгорнутою. Допускаються помилки у формулюванні висновків, узагальненнях та встановленні причинно-наслідкових зв'язків. Мовлення зрозуміле, проте наявні лексичні, граматичні та стилістичні помилки.
25-26	Вступник правильно використовує мовні терміни, демонструє розуміння основних правил і закономірностей. Водночас узагальнення та висновки ще не є достатньо глибокими, іноді залишаються описовими, без повного розкриття причинно-наслідкових зв'язків. Аргументація є, але ще не завжди розгорнута й переконлива. Можливі неточності або часткова невідповідність прикладів. Мовлення загалом правильне, проте трапляються лексичні, граматичні та стилістичні помилки, що знижують точність і виразність відповіді.
27-28	Вступник демонструє достатній рівень знань. Відповідь загалом логічна й послідовна, має зрозумілу структуру, видно розуміння основних мовних закономірностей. Уміє наводити приклади, пояснювати мовні явища та робити прості висновки. Водночас аргументація нескладна й недостатньо глибока: пояснення здебільшого відтворюють відомий матеріал без детального осмислення. Іноді висновки є поверховими або неповними. Допускає помилки в поясненнях, може неточно добирати приклади чи частково неправильно їх тлумачити. Місцями порушується послідовність викладу або логічні зв'язки між думками. Мовлення загалом зрозуміле, але трапляються лексичні, граматичні та стилістичні помилки.
29-30	Вступник правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основні теоретичні положення. Уміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між мовними явищами, наводить власні приклади. Водночас можливі недоліки: неповна аргументація, відхилення від теми або порушення послідовності викладу, незначні помилки у відповідях на запитання. Зокрема: недостатньо глибоке обґрунтування власної позиції, повтори думок (тавтологія), невміння лаконічно підсумувати викладений матеріал або використання однотипних мовних засобів замість широкого спектра синоніміки.
31-32	Знання вступника є достатньо повними. Він впевнено застосовує матеріал у стандартних навчальних ситуаціях, правильно використовує мовні терміни. Відповідь логічна, обґрунтована, але ще бракує глибини узагальнення та власних інтерпретацій. Мовлення загалом грамотне, але трапляються лексичні, граматичні та стилістичні помилки.
33-34	Вступник демонструє достатній рівень розуміння навчального матеріалу, але не завжди повно й глибоко його відтворює. Уміє аналізувати та систематизувати мовні явища, однак інколи робить

	це поверхово або з окремими неточностями, висновки можуть бути недостатньо обґрунтованими. Відповідь загалом змістовна й логічна, проте місцями порушується послідовність викладу або аргументація є неповною. Вступник припускається помилок і потребує підказок. Мовлення переважно правильне, однак трапляються лексичні, граматичні та стилістичні помилки, що частково впливають на точність і виразність висловлювання.
35-36	Вступник впевнено володіє матеріалом і демонструє системність мислення. Уміє пояснювати складні мовні явища, встановлювати зв'язки між ними, робити обґрунтовані висновки. Відповідь повна, логічна, добре структурована. Аргументація слабка, у відповіді допускаються стилістичні помилки, зокрема невинуваті повтори слів (тавтологія), вживання канцеляризмів та обмежений вибір синонімічних засобів для вираження думки.
37-38	Вступник має достатній рівень узагальнення знань. Уміє самостійно аналізувати мовні явища з різних позицій, робити висновки, аргументувати власну думку. Відповідь послідовна, змістовна, добре структурована. Мовлення виразне, точне, стилістично доречне; можливі незначні лексичні, граматичні та стилістичні помилки.
39-40	Вступник демонструє достатній рівень знань. Вільно оперує мовним матеріалом, системно аналізує мовні явища, впевнено використовує теоретичні положення. Аргументація чітка, логічна й переконлива. Мовлення багате, граматично правильне, практично без помилок, але допускаються помилки у доборі прикладів чи їх інтерпретації. Іноді порушена послідовність викладу думок, нечітко формулюються окремі висновки. У мовленні можливі незначні лексичні, граматичні чи стилістичні огріхи, що частково впливають на виразність і точність висловлювання, проте загалом не спотворюють зміст відповіді.
41-42	Вступник має міцні знання, уміє формулювати висновки, хоча вони не завжди повністю аргументовані. Частково здійснює критичний аналіз мовних явищ, наводить приклади, але іноді вони недостатньо точні або переконливі. Мовлення загалом правильне, але можливі окремі порушення логіки чи стилю.
43-44	Вступник має міцні знаннями, уміє критично оцінювати мовні явища, факти й ідеї. Самостійно формулює аргументовані висновки, доречно добирає приклади. Мовлення багате, точне, граматично правильне, стилістично цілісне. Але недостатньо чітко сформульовані окремі висновки. У мовленні можливі поодинокі лексичні, граматичні чи стилістичні огріхи, що частково впливають на виразність і точність висловлювання, проте загалом не спотворюють зміст відповіді.
45-46	Вступник демонструє системні, глибокі знання, уміє самостійно формулювати чіткі, логічні й переконливо аргументовані висновки. Здійснює аналіз мовних явищ, творчо застосовує знання. Мовлення виразне, багате, граматично правильне, стилістично досконале, але допускаються неточності у відповідях на запитання, що не впливають на загальний зміст і якість відповіді. Висловлювання цілісне, послідовне, відповідає нормам літературної мови та вимогам комунікативної ситуації.

47-48	Вступник має системні, глибокі знання, упевнено користується широким арсеналом засобів доведення власної думки. Самостійно розв'язує складні проблемні завдання, виявляє здатність до системного аналізу мовних явищ. Відповідь повна, логічна, послідовна, аргументована. Мовлення багате, точне, граматично правильне, стилістично доречне; можливі лише поодинокі, несуттєві неточності.
49-50	Вступник демонструє максимально високий рівень володіння навчальним матеріалом: знання є не лише системними й глибокими, а й гнучкими та інтегрованими. Виявляє здатність до самостійного, критичного й творчого мислення, проводить глибокий аналіз і узагальнення мовних явищ, формулює оригінальні, переконливо аргументовані висновки. Вільно й доречно використовує різноманітні мовні засоби, демонструє багатство словникового запасу, точність і виразність мовлення. Відповідь бездоганна за змістом, структурою і мовним оформленням.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Фонетика. Графіка. Орфоепія

Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Подовжені звуки.

Букви й інші графічні засоби. Алфавіт.

Склад. Наголос.

Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі.

Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі.

Найпоширеніші випадки чергування звуків.

Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені е,и,о.

Правопис префіксів.

Спрощення в групах приголосних.

Правила вживання апострофа, м'якого знака.

Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків.

Написання слів іншомовного походження.

Велика літера та лапки у власних назвах.

Правопис складних слів.

Правопис не з різними частинами мови. Основні правила переносу слів. Основні випадки чергування у-в, і-й.

Будова слова, словотвір

Спільнокореневі слова і форми слова.

Основа слова і закінчення змінних слів.

Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Змінювання і творення слів.

Основні способи словотворення в українській мові.

Зміни приголосних при творенні слів.

Лексикологія і фразеологія

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів. Синоніми, антоніми, омоніми.

Загальноновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова.

Застарілі слова. Неологізми.

Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

Морфологія і орфографія

Поняття про самостійні та службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви.

Рід, число, відмінки іменників. Типи відмін іменників. Незмінні іменники. Способи творення іменників.

Правопис відмінкових закінчень іменників.

Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.

Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові. Числівники прості і складні.

Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

Правопис числівників.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників.

Правопис займенників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Види дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів. Дієслова I і II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот.

Безособові дієслівні форми на -но, -то.

Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення.

Правопис прислівників.

Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники.

Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності.

Правопис сполучників разом і окремо.

Частка як службова частина мови. Формотворчі, заперечні та модальні частки.

Написання часток бо, но, то, от, таки.

Не з різними частинами мови.

Вигук як частина мови.

Правопис вигуків.

Синтаксис і пунктуація

Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова.

Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставини) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.

Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.

Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення.

Тире в неповних реченнях.

Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення.

Розділові знаки при однорідних членах речення.

Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них.

Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі).

Розділові знаки при відокремлених членах.

Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення зі сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними.

Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях.

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому.

Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог.

Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

Рекомендована література

1. Авраменко О. Українська мова: підруч. для 9 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ: Грамота, 2022. 159 с.
2. Авраменко О., Борисюк Т., Почтаренко О. Українська мова: підруч. для 8 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Київ: Грамота, 2021. 192 с.
3. Авраменко О., Тищенко З. Українська мова підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ: Грамота, 2024. 216 с.
4. Ворон А., Солопенко В. Українська мова підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти. ВД «Освіта», 2024. 272 с.
5. Глазова О. П. Українська мова: підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 256 с.
6. Глазова О. П. Українська мова: підруч. для 8 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2021. 255 с.
7. Глазова О. П. Українська мова: підруч. для 9 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Харків: Ранок, 2022. 241 с.
8. Голуб Н., Горошкіна О. Українська мова підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ: Грамота, 2024. 272 с.
9. Данилевська О. Українська мова: підруч. для 8 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ: Оріон, 2021. 288 с.
10. Заболотний В., Заболотний О. Українська мова підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ: Генеза, 2024. 272 с.
11. Заболотний В., Заболотний О. Українська мова підруч. для 9 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Київ: Генеза, 2022. 276 с.
12. Заболотний О. В. Українська мова підруч. для 8 кл. закл. загальн. середн. освіти. 2-е вид., перероблене. Київ: Генеза, 2021. 224 с.
13. Літвінова І. Українська мова підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти. Харків: Ранок, 2024. 256 с.
14. Онатій А., Ткачук Т. Українська мова підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ: Літера ЛТД, 2024. 257 с.

15. Українська мова підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти. / О. Семенов, О. Калинич, Т. Дятленко та ін. Тернопіль: Астон, 2024. 360 с.
16. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 288 с.
17. Ющук І., Когут В., Гуль Г. Українська мова підруч. для 7 кл. закл. загальн. середн. освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2023. 264 с.